

**«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային
կենտրոն» հիմնադրամ**

**Գործնական գնահատման ուղենիշներ արվեստի և սպորտի
ուլորտի բուհերի համար**

Երևան

2020

Գործնական գնահատում գեղարվեստի, երաժշտության, թատրոնի և սպորտի ոլորտում

Արվեստի և սպորտի ոլորտում գործնական գնահատումը մեծամասամբ ենթադրում է երաժշտական ու թատերական բեմադրություններ, ցուցահանդեսներ, սպորտային հնարքների գործնական ցուցադրություն և ոչ միայն: Համավարակով պայմանավորված արտակարգ դրության պայմաններում կարիք է առաջացել գործնական գնահատման այլընտրանքային մոտեցումներ կիրառել, որոնք կերաշխավորեն սահմանված վերջնարդյունքների ձեռքբերումը: ՈԱԱԿ-ը, համադրելով իր միջազգային գործընկերների և հայաստանյան շահակիցների փորձը՝ առաջարկում է որոշ ուղենիշներ, որոնք կիրառելի են արվեստի և սպորտի ոլորտի բուհերի համար:

Գնահատման ի՞նչ այլընտրանքային ձևեր կարելի է օգտագործել ուսուցման արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով:

1. Անհատական երաժշտական մենահամերգների փոխարեն ուսանողներից կարելի է պահանջել տեսաձայնագրություններ կամ ձայնագրություններ վերբեռնել վիրտուալ ուսումնական միջավայրում: Որպես հետադարձ կապի միջոց, նախքան գնահատումը դասախոսները կարող են ձայնագրությունների վերաբերյալ դիտարկումներ անել՝ ուսանողներին բարելավման հնարավորություն ընձեռելով:
2. Նվագախմբային ֆալուլտետի ուսանողները կարող են սովորել ընթացիկ և հաջորդ տարվա համար ծրագրով նախատեսված պարտիաները՝ նվագախմբային կատարումը թողնելով հաջորդ տարվան:
3. Երաժշտության գործնական գնահատումը կարելի է փոխարինել գրավոր կամ բանավոր գնահատման այնպիսի մեխանիզմներով, որոնք կստուգեն ուսումնասիրության նույն վերջնարդյունքները:

4. Առցանց ուսուցմանը և գնահատմանը աջակցելու նպատակով դասախոսները պետք է մենակատար ուսանողներին տրամադրեն ուղեկցող ձայնագրություններ՝ երաժշտություն:
5. Երաժշտական որոշ մասնագիտությունների դեպքում ուսանողները կարող են վերլուծել ստեղծագործությունները:
6. Բեմական վարպետության գործնական դասերը կարելի է փոխարինել ոլորտի հեղինակավոր ներկայացուցիչների հետ առցանց հանդիպումներով, որոնք ուսանողների հետ կկիսվեն իրենց փորձով:
7. Խմբային ներկայացումները կարող են բեմադրվել առցանց հարթակների միջոցով՝ Zoom կամ Microsoft Teams: Այս հարթակների օգտագործումը հարմար է ոչ միայն գնահատման տեսանկյունից, այլ նաև հնարավորություն է տալիս ստեղծել վիրտուալ ուսուցման միջավայր այն ուսանողների համար, ովքեր սովոր են աշխատել տարատեսակ խմբերում և համույթներում:
8. Թատրոնում ներկայացումը կարող է փոխարինվել էսսեններով, որոնք թույլ կտան ուսանողներին դրսևորել իրենց անհատականությունը: Օրինակ՝ ներկայացման յուրաքանչյուր բոլորի համար ուսանողը կարող է 100-150 բառ գրել, այն է՝ 10 բոլորանոց ներկայացման փոխարեն ուսանողը կարող է գրել 1500 բառից բաղկացած էսսե:
9. Թատրոնում, երաժշտության և պարի ոլորտներում որոշ դեպքերում կարելի է գնահատել նախապատրաստական փորձերը, ոչ թե վերջնական արդյունքը, և միևնույն ժամանակ ապահովել պահանջվող վերջնարդյունքները:
10. Նկարիչների համար տնային պայմաններում բնորդներ կարող են դառնալ ընտանիքի անդամները, կամ ուսանողը կարող է ինքնանկարներ անել:
11. Քանդակագործները տնային պայմաններում կարող են օգտագործել պլաստիլին կամ հասանելի որևէ այլ նյութ՝ քանդակներ ստեղծելու համար:
12. Անիմացիայի, լուսանկարչության, դիզայնի, ֆիլմարտադրության ոլորտի ուսանողներին կարելի է գնահատել օնլայն պորտֆոլիոների հիման վրա:

13. Ֆիլմարտադրության, ռադիոյի և հեռուստատեսության ոլորտի ուսանողները պատրաստի արտադրանքի փոխարեն կարող են ներկայացնել սցենարը, նկարահանման և մոնտաժի մանրակրկիտ պլանավորումը՝ հիմնավորելով իրենց բոլոր քայլերը:
14. Սպորտի մասնագիտությունների դեպքում ուսանողները կարող են վերլուծել տարբեր մրցելույթների տեսագրությունները:
15. Մասնագիտությունների դեպքում, որոնք հատուկ գործիքների առկայություն են պահանջում, կարելի է կազմակերպել ուսանողների անհատական այցեր համալսարան՝ սահմանված հատուկ գրաֆիկով՝ պահպանելով անվտագության բոլոր կանոնները:
16. Պրակտիկ առաջադրանքները որոշ դեպքերում կարելի է փոխարինել հետազոտական աշխատանքներով:
17. Առցանց քննությունների ընթացքում ակադեմիական ազնվության խնդիրը նվազագույնի հասցնելու համար կարելի է կրճատել քննական հարցաշարը, փոխարենն ուսանողին տոմսը քաշելուց հետո պատրաստվելու ժամանակ չհատկացնել:

Գնահատման ի՞նչ այլընտրանքային ձևեր կարող են կիրառվել գործնական աշխատանքների համար, որոնք ենթադրում են ցուցահանդեսներ, ցուցադրություններ և 3D մոդելավորում:

1. Այն աշխատանքները, որոնք սովորական պայմաններում ուսանողները գնահատման էին ներկայացնելու ցուցադրության կամ ցուցահանդեսի ժամանակ, այժմ կարող են ներկայացնել վիրտուալ միջավայրում: Կարևոր է, որ դասախոսներն ուսանողներին ներկայացնեն ուղղորդող և հստակ պահանջներ, որոնց իրականացումն էլ կդառնա գնահատման ցուցիչներից մեկը:

2. Վերջնական գնահատումը կարող է իրականացվել առցանց քննության և ներկայացման միջոցով, որի ընթացքում կշեշտադրվի պրակտիկ կարողությունների ինքնագնահատումը, մասնագիտական մտածողությունը, ոչ թե վերջնական պատրաստի արդյունքը:

Եթե ուսումնառության վերջնարդյունքները հնարավոր չէ ապահովել գնահատման այլընտրանքային մեթոդների կիրառմամբ, ինչպե՞ս կարելի է աջակցել ուսանողներին և ապահովել համապատասխանությունը գործող չափանիշներին:

1. Առաջին և երկրորդ կուրսի ուսանողներին կարելի է գնահատել՝ հիմնվելով նախորդ կիսամյակի արդյունքների վրա՝ միևնույն ժամանակ մտքում ունենալով սահմանված վերջնարդյունքների ձեռքբերումը: Կիսամյակի մնացած մասը կարելի է օգտագործել օնլայն տիրույթում իրագործելի առաջադրանքներով, այդ թվում և հաջորդ տարվա համար նախատեսված, կրեդիտներ կուտակելով, իսկ հաջորդ տարի ավելի շատ կենտրոնանալ գործնական առաջադրանքների վրա՝ լրացնելով նաև այս տարվա բացը: Միևնույն ժամանակ՝ պետք է հաշվի առնել գործող չափանիշները և որակավորումների շրջանակով սահմանված նվազագույն պահանջները:
2. Կան որոշ աշխատանքներ, որոնք պահանջում են հատուկ սարքավորումների և գործիքների առկայություն, որն ուսանողը չի կարող ապահովել տնային պայմաններում: Բնականաբար, տվյալ աշխատանքները չեն կարող գնահատվել այլընտրանքային տարբերակներով: Նման պարագայում ավարտական կուրսի ուսանողները կարող են գնահատվել առաջին իսկ հնարավորության դեպքում, բայց այնպես, որ չտուժի ուսանողը: Իսկ ցածր կուրսի ուսանողները կգնահատվեն ամռանը կամ հաջորդ կիսամյակի մեկնարկին՝ աշնանը: